

Előfizetés egy évre: 250. bankokknak: 1000 lei — A romániai magyarság független hétfői lapja — Szerk. és kiadóhivatal: Livezili 4

Bécs új arca

Az osztrák birodalom egykori ragyogó fővárosa, amelyet Páris mellett egész Európa kulturfővárosának ismertek hajdanában, teljesen megváltozott. A viágháboru után Bécs régi fénye, gazdagsága boldogsága, hagyományossá vált hangulata életének tündéri csillogása rohamosan hanyatlott de azért — Bécs — Bécs maradt Kontinentális kultúrközpont a zene diadalmas, szerelmes városa, békés, aranyos humoru polgárok otthona, Európa művészetei talákozójának helye. Ma már mindennek nyoma sincsen. Az andalító bécsi valcert katonaindulók váltották fel, a pazar szellemességű, remek színműveket »hivatalból megrendelt« nemzeti szocialista propaganda szabad költők versei.

Mindjárt Hitler bevonulása után megkezdődött a »tisztítás«, amit néhány évvel ezelőtt álmodni sem mertek volna Bécs polgárai.

Rögtön érvénybeléptették az u. n. árja rendeletet amelynek alapján csakis árja származásúak fejthetnek ki tevékenységet a művészi életben. »Pusztuljon az író költő, zenész karmester rendező, színész, aki nem árja!« ez a jelző. Ez a rendelet tehetetlenné tette a legtehetségesebb legzseniálisabb bécsi osztrák és külföldi művészeknek nemcsak a boldogulását, de annak lehetőségét is hogy mint művészek az irodalom, a színház a zene szolgálatában maradjanak.

A külföldi művészek írók közül elsősorban a magyarokat érinti legsúlyosabban a bécsi változás. A volt osztrák főváros legkedveltebb külföldi szerzői, a világhírű magyar Molnár Ferenczel az élen nem kapnak többé színpadot darabjaiknak.

Feketelistára került Molnáron kívül Heltai Jenő, a tavaly világ sikert aratott »Néma levante« című költői játék ünnepe magyar szerzője, Fodor László, Lakatos László, Földes Imre, Bus Fekete László, Éri Halász Imre, stb. stb.

Még talán ennél is nagyobb veszteség érte a bécsi zenevilágot a világhírű magyar zeneszerzők, dalszerzők kiutasításával. Szinte elképzelhetetlen, hogy a ma már teljesen Bécsre »Reprezentáló« Kálmán Imre, dladalmas operettek világszerte körülrajongott szerzője is feketelistán van a magyar komponisták egész légiójával.

Bécs, ahol csaknem minden színház műsorán szerepeltek kiváló

Cseh szeparatisták összesküvése Henlein ellen A német beavatkozás állandó Democles-kard maradt a világbéke fölött

RÓMA. A Mesagero jelentése szerint a prágai rendőrség széles nyomozást indított és több fiatal diákot letartoztatott, akik nemzeti szeparatistáknak vallják magukat és a cseh pártoktól független nemzeti politikát propogálnak.

Ezek a diákok merényletet készítettek elő Henlein ellen.

Egy ilyen bűncselekményfolytatja a lap — Ferencz Ferdinand osztrák — ma-

gyar trónörökös meggyilkolására emlékeztetne és az azt követő háborus konfliktusokat idézné fel.

Brit politikai körökben optimisztikusan ítélik meg a helyzetet.

Henlein és Hodzsa táncszokásai meghozzák a békét

A 3-ik birodalom nem kíván beavatkozni Csehország belügyébe.

A francia sajtó megállapítja hogy sikerült egyidőre ismét megmenteni a világbékét, de a német-cseh probléma továbbra is, mint Democles-kard ott függ a világbéke ágya fölött.

Prágai jelentések szerint Henlein kihallgatásra jelentkezett Benes köztársasági elnökénél és átnyújtotta a Szudeta föld autonómiájára készített memorándumot.

Elfogták Cedillót, a mexicói lázadó tábornokot?

A Havas ügynökség jelentése szerint a mexicói kormánycsapatok elfogták a lázadó

különítményeket. Hír szerint az elfogottak között van maga Cedilló tábornok is. A vész-

törvényszék kiméretlenül ítélik a lázadók fölött.

A budapesti eucharisztikus kongresszuson a pápai hatalom hadat üzent a fajgyűlöletnek és a kommunizmusnak

BUDAPEST. Pacelli bíboros pápai legátus a külügyminiszter vacsoráján nyilatkozott

a kongresszus egyházi és világi jelentőségéről, többek között mélyen elítélve a fajgyűlölet

politikáját, amely ellenkezik a keresztény ideológiával és harcot üzent a kommunizmusnak.

Kétszáz repülőgépet küldött a Szovjet Csehországnak

BERLIN. A propoganda miniszteriumba autentikus jelentés

érkezett, hogy a Szovjet az utolsó két hét alatt kétszáz re-

pülőgépet küldött a cseh hadseregnek.

Sorozatos kínai repülőtémadás indul Japán ellen

MOSZKVA. A kínai repülő kirándulás japán városok fölött sikerültnek bizonyult.

Csang Kai sek tábornok rendeletére a kínai légi flotta parancsnokság rendszeresíti a

légi offenzívát a japán városok ellen.

magyar színészek, — máris nélkülözi a magyar színészek kilencven százalékát. Darvas Lili, Szőke Szakáll, Bársony Rózsi, Dénes Oszkár — hogy csak a legismertebbeket említsük, akiket a cluji közönség is ismer és kedvel — kénytelenek voltak bucsút mon-

dani a lelkes, elismerő bécsi publikumnak.

Az osztrák kabaré irodalom kétségkívül vezetett Európában s egy egészen különös, bájos karaktert adott Bécsnek, szinte egyik napról a másikra kipusztultak a tréfaszerzők, revürendező, komi-

kusok.
Wien, Wien, nur Du allein! — hangzott a könnyfakasztó édes dal még csak néhány héttel ezelőtt...

H. GY.

Petrol Egger

megszünteti a hajhullást, megállítja a korpázást

Páratlan ünnepléssel, nagyszerű fogadtatásban részesítették Pacelli biborost Budapesten

A Várnak ugynevezett Krisztina-városrészi oldalán lakik négyszobás lakosztályban Pacelli biboros.

Az egyik szobát a pápa legátusának külön kívánságára kápolnává alakították át.

A kíséret tagjai részére a Vár másik oldalán jelölték ki a lakosztályt. Gondoskodás történt arról, hogy Pacelli államtitkár lakosztályában

ugyanúgy legyenek elhelyezve a buktorok, mint ahogy ezt a biboros államtitkár a vatikáni udvarban megszokta.

Ezen olyan pompás fogadtatásban és hasonló külsőségek között fogadják a pápa legátusát a királyi Várban, mint amilyen fogadtatásban részesült legutóbb III. Viktor Emánuel olasz király és felesége is.

Az uralkodók részére meg

állapított díszőrséget bocsátották Öszentsége helyettesének rendelkezésére.

A kormányzói pár saját vendégének tekinti Pacelli biborost és program szerint gyakran étkezik együtt a biboros államtitkár a főméltóságú párral.

Szerda, csütörtök, péntek szombat, vasárnap 9 vasárnap és hétfő d. u. 6 Hatodik emelet (Alfred Gehry vígjátéka. Főszereplők: Beness Ilona, Erényi Böske Fényes Aliz. Harmath Joln Paál Magda Rajnay Elli, Deésy Jenő, Kovács György, Lantos Béla Mészáros Béla Nagy István, Rajnay Sándor, Szabados Árpád Tóth Elek stb Rendező: Szabados Árpád eredeti párisi díszleteket Rajnai Sándor készítette. Premier b. 39 sz. Csütörtök d. u. 6 és hétfő este 9 Utolsó fórum

Vasárnap d. u. 3: Láz

MOZIK MŰSORA

ROYAL Robinson Crusoe II. k. része, izgalmas filmremek!

EDISON: I. Állorvosok Fősz. Tase és Nastase II. Victoria Operett Főszerepben: Mathias Wieman és Goetzke III. IV. Híradó és Micky Maus

OPERA: A véres határ Fősz. John Wayne a Cow Boy kiválya.

THALIA: A gyűlölet völgye Főszerepben: Sylvia Sidney és Journal.

Mimi Tereanu és J. Tebán nagy modern táncestélye

Az elmúlt héten szerdán este nagy eseménye volt színházunknak Mimi Tereanu és J. Tebán tartották meg táncestélyüket. A széles programból a következő számok keltették felűnést és arattak tomboló sikert Tangó Plastic Rumba, lépcső és asztalstepp számaik, de a többi számok is frenetikus hatást értek el, mert eredetiek és különlegesek voltak Mimi Tereanu aki Tereanu pénzügyigazgató felűnően csinos, szép leánya kitűnő partnerre talált a már külföldi relációban és elismert Tebán Jánosban. A két művész táncestélye a ciumi közönség lelkében feledhetetlen élmény marad.

6 drb. levelezőlap 80 Lei

foto KIS, Str. Masaryk

A nemzetiségi önkormányzat jegyében indult a választás a cseh Felvidéken

POZSONY. A folyamatban lévő felvidéki községtanácsi választások a nemzetiségek döntő küzdelmének jegyében folynak le. A magyar, német és tót ellenzéki pártok már az elmúlt napokban elhatározták, hogy a választási harcot önállóan vívják meg, vagyis mindegyik nemzetiség külön-külön is jelöl és nem lép szövetségre egyetlen más párttal sem.

A magyarok, németek és tótok egyaránt a nemzetiségi önkormányzat jelszavával vesznek részt a választási harcban, s a politikai körök véleménye szerint kétségtelen, hogy

övék lesz a többség a Felvidéken.

A választási harc rendkívül izgalmasnak ígérkezik. A községtanácsi választásokat a felvidéki városokban és községekben június 12-én tartják meg.

Szörmedivaltban, olcsóságban

WEISZ

Ernő

szücs vezet

Cluj, Calea Reg. Ferd. 12. (Farkas Ignácz cipőüzlet mellett)

FIGYELEM

1938 június 15

Az állami osztálysorsjáték végső nagy hozása

30 új milliomos és 117432 más nyeremény

317 millió lei értékben

Ujítsák meg sorsjegyeiket! LOTERIA DE STAT

Színház műsora:

Szerda, csütörtök, péntek, szombat 9 vasárnap 6 és 9:

Hatodik emelet

Csütörtök d. u. 6 és hétfő este 9:

Az utolsó fórum

Vasárnap d. u. 3: LÁZ

Finom ruhák tisztítója ruhafestések mestere „CZINK” CLUJ

A hazátlanok száma állandóan nő, ez évben mégis beszünteti működését a Nansen-hivatal . . .

A Népszövetség májusban kezdődő ülésszaka tengernyi problémával foglalkozik majd s ezek között halaszthatatlanul sürgős kérdés a politikai emigránsok ügye. E tekintetben az egész világon a félreértések és a tévhitek egész légiója terjedt el. A közlemény tudni vél úgynevezett „emigráns utlevelek”ről. Ilyen utlevél valóban nem létezik.

Ezzel szemben többszáz ezre tehető azok száma, akik Nansen utlevéllel járják a világot s élnek az emigráltak többnyire keserű sanyaru életét.

Ezeket a Nansen-utleveleket a Genfben székelő Nansen-hivatalban állítják ki s ez a hivatal mindezekig a Népszövetség felügyelete és védelme alatt működött.

A hivatal vezetője jelenleg a norvég Michael Hansson, akinek működési területe meglehetősen korlátozott: Nansen-utlevéllel utaznak főleg oroszok, akik a Kerenszki kormány bukása után hagyták el Oroszország területét, továbbá örmények, törökök, görögök és a Szar-vidék politikai menekülteit. Más nemzetiségűek mindezekig nem jutottak Nansen-utlevélhez aminek meg van a maga sajátos oka. A legutóbbi hónapokban bekövetkezett változások óta bizonyos népszövetségi körökben olyan mozgalom indult meg, amely azt célozza, hogy a Nansen-utlevél érvényességét terjesszék ki az egykori Ausztria politikai menekülteire is. Ezt a kérdést azonban nem könnyű megoldani.

Tudni kell ugyanis, hogy amikor Fridtjof Nansen, a világhírű sarkutazó az emberi belátás és méltányosság nevében ezt az emberbaráti intézményt létrehívta, az intézmény alapítólevelében bizonyos korlátozásokat kellett elfogadnia. A nagyhatalmak tartós békére rendezkedtek be és úgy vették, hogy bizonyos idő múltán ugyanis kiküszöbölődnek a nemzetközi politikából azok a körülmények, amelyek a hivatal működését indokoltá teszik.

A Nansen hivatal működési körét tehát úgy korlátozták, hogy legkésőbb 1938-ban fel kell számolnia. Több, mint ötszáz ezer esetben interven-

ált a Nansen hivatal.

Ez a hivatal a Népszövetségnek egyetlen olyan szerve, amely önmagát tartja el. A Népszövetség ötéves ügyműködését, de az utlevél díjából is el tudja tartani magát. Minthogy körülbelül hatszáz ezer utlevelet állított ki és egy-egy utlevél hivatalos kiállításának díja öt frank, az elmúlt esztendőben három millió frank bevételt könyvelhetett el. Ez az összes bőségesen elegendő a csekélyszámu személyzet fenntartására és adminisztráció lebonyolítására. A hivatal mindenkor vezetői rendkívül diplomáciai képességekről tettek tanúságot és igen kényes konfliktusokat intéztek el közmegelegedéssel. Az utolsó öt esztendőben például több mint negyvenezer embert szabadított ki ilyen nehéz helyzetből.

A Szovjet-kormány kívánságára szünteti be a Nansen hivatalt.

Ugyilátszott, hogy a Nansen-hivatal működési idejének meghosszabbítása nem ütközik különösebb nehézségekbe.

Mikor azonban Oroszország felvételét kérte a Népszövetségbe, feltételül kötötte ki a Nansen-hivatal likviditását.

A szovjetnek erre jó oka volt. A körülbelül százezer főre tehető orosz emigráns ugyanis a szovjetunióknak kérelmetlen ellensége volt és a Nansen-utlevél menedekével óriási propagandát fejtett ki az egész világon a szovjet ellen. Tekintve, hogy többnyire gazdag, vagy legalábbis befolyásos elit-emberekről volt szó, ez a propaganda nem volt lekicsinyelhető. A Népszövetség mindent elkövetett a hivatal megmentésére, de végül is kénytelen volt behódolni és így a Nansen-hivatal még ebben az évben beszünteti működését.

Minthogy a haldokló Nansen-hivatal napjai meg vannak számlálva, bizonyos népszövetségi körök sugalmazására bizottság alakult, amely

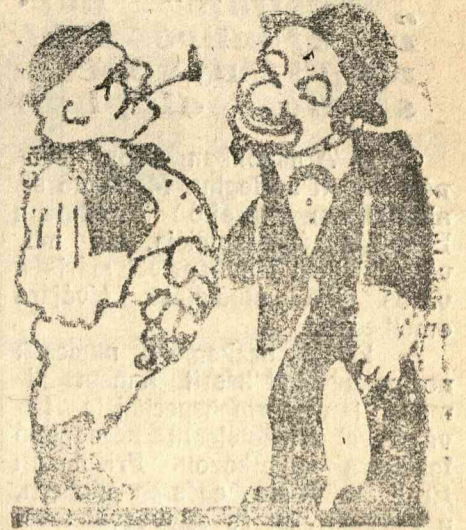
jelenleg az amerikai James Mac Donald vezetése alatt áll. E szervezet célja az volt, hogy a németországi politikai emigráltak elhelyezését lehetővé tegye. Mintegy ötvenezer ilyen politikai emigráltról volt szó, akinek befogadása nem csekély gondot okozott az európai kormányoknak. Az új szervezet minden lehetőséget elkövetett, hogy a nehéz kérdést megoldja, de jogai nagyon korlátozottak voltak, így többek között még utlevelet sem állíthatott ki.

Az osztrák menekülteket német emigránsoknak tekintik.

Az amugyis nehéz helyzetet még bonyolultabbá tették az ausztriai események. Amíg ugyanis az orosz, örmény, török, görög politikai menekültek saját hazájuk utlevelével hagyták el országuk barátait, a szóbanforgó esetekben a helyzet az, hogy Ausztria nincs többé s így egy nemlétező állam utlevelét nem lehet elfogadni. Az osztrák menekülteket tehát német politikai emigránsoknak tekintik. A német hatóságok ugyanis nyomban az Anschluss után bevonták az osztrák utleveleket és németbirodalmi utlevelekkel helyettesítették. A foga kérdés tehát — mi történjen az osztrák menekültekkel? — még a legkörmönfontabb nemzetközi jogászokat is zavarba hozza.

Az államoknak egyik csoportja — ide tartoznak a nagy demokrata államok, elsősorban az Egyesült Államok — arra az álláspontra helyezkedtek, hogy elfogadják az osztrák utlevelet mindaddig, amíg annak érvénye lejár. Az államoknak egy másik csoportja úgy találja, hogy hivatalos rendeletben nem foglaltat állást e kérdésekben és minden egyes jelentkezőt esetenként mérlegel.

A Népszövetség főtitkári hivatala már egész sereg tervet tanulmányozott a kérdés megoldására. Akkor azután végleg eldőlt, befogadják-e az osztrák menekülteket vagy pedig „hazájuk széles világ” lesz...
Hernádvölgyi Gyula (London)

— Fogadjunk Pancser, nem is hiszi ha mondom kíváncsi vagyok rá, hogyan fog festeni majd az, hogy már a környező államokban is szakbizottságokat szerveznek, melyeknek tagjai minden reszortban specialistaikkal fogják állani.

— Erre vonatkozólag eszembe jut egy szakértelmi eset

Pereznetől megkérdezték:

„Ért a kedves lánya a zenéhez?”

„Meghiszem azt — mondotta —

ha megmondja neki mi van a gramofonlemez egyik oldalán, rögtön megmondja hogy mi van a másikon.”

— Nézze Pancser ur ha a szakbizottságok tagjai sejtlenék hogy mi lesz a gramofonlemez másik oldalán még jó lenne De attól tartok hogy azt sem fogják tudni, hogy egyik oldalán, hogy szól a gramofonlemez.

— Attól tartok, hogy ebben maradunk

Mire vonatkozik az adóemelés?

A pénzügyminiszter május 16-án kelt 65-591 számú rendeletében felhívta a pénzügyigazgatóságok figyelmét, hogy csakis a kereskedelmi adókönyvekbe és matrikulokba beírt adókat kell átvinni az idei esztendőre és nem tartozik az ilyen adók közé a professzionális alkalmi jövedelem, valamint az a professzionális jövedelem sem, amelyet visszatartás után fizetnek be az államnak.

Kanadából rendelt repülőgépeket az angol kormány

LONDON. Az angol légihaderő számára szállítandó kanadai repülőgépek számáról a Daily express közöl adatokat. A lap szerint a kanadai repülőgépgyárak ezentúl havonta száz repülőgépet szállítanak Angliának.

Tigrisek mint artisták. Rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl a Délibáb legújabb számában, amely nagyterjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Ezenkívül pompás illusztrált rádióműsorokat egyfelvonásos szindarabot, színházi pletykákat, nagyszerű filmrovatot és több mint száz képet talál az olvasó a népszerű képeslapban. A Délibáb egy száma 8 Lei

Eladó adómentes

ház, mely áll 3 parkettes, elő és fürdőszobából, konyha cse lédszoba, speiz, mosókonyha és külön egy szoba, Livezii 5
Eladó egy ház a Dermata közelében, kétszer egy szoba konyha speiz és egy üzlethelység azonnal eladó. Livezii 5

ARISTO
FOTO

FRIEDMAN

Gyermek
speciálista
A legmodernebb művészi
képek

ERNEST

CLUJ, Reg. Maria 46 I emelet

**Friedmann Ernő,
„Artsifotó” név-
vel új művészi ki-
viteles fényképész-
studiót alapított**

CLUJ. A napokban nagy feltűnést keltett a Regina Maria 46 sz. alatt (I. em. 3. ajtó.) Friedmann Ernő fényképészstudiója, aki művészi kiviteles fényképeivel máris a város első stúdiójának nivójára emelkedett.

A kiváló szakember nemcsak norma képeket készít, hanem ki mondottan gyermekspeciálista felvételeivel kétségtelenül hézagpotló feladatra vállalkozott. Friedmann Ernő műterme egészen modern, a vegyszereket és színvegyületeket ő saját tapasztalatai szerint készíti, a felvételeket a legfinomabb papírokon dolgozza ki, úgyhogy tökéletesebbé hatásosabbakká válnak az alakok.

Friedmann Ernőt sikerült, művészi képei után ítélve, biztos, hogy a clujai közönség pártfogásába veszi.

**Felfedezték a levegő vitamin-
jait** csekély mennyiségben talál-
ható nemes gázokat, amelyeknek
rendkívül fontos szerepük van az
egészség és a betegség kialakulásá-
ban. Hogyan alkalmazzák az orvos-
ok a levegőt, mint gyógyszert.
Rendkívül érdekes cikket közöl
a Tolnai Világlapja legújabb szá-
mában. A legkiválóbb magyar írók
novelláin, a cikkek egész során és
a nagyszerű folytatásos regényeken
kívül közel száz pompás képet kap az
olvasó a népszerű színházi képes-
lapban. A Tolnai Világlapja egy
száma 10 Lei.

Nyári záróra

A munkügyi miniszter a vállalatokra vonatkozóan már kiadta a nyári záróra-rendeletet, amely május 15-től kezdve szeptember 15-ig van érvényben. A rendelet szerint bankok, biztosítótársaságok hivatalai kedden és szerdán, pénteken és szombaton délelőtt 7-13 és fél óráig, hétfőn és csütörtökön pedig 7-14 óráig dolgoznak.

RITKA olcsó szép világos uccai butorozott szoba a központban (telefon, fürdőszoba, reggeli, központi fűtés, világítás) külön bejáratú kiadó. Érdeklődni 2639 telefon alatt.

**Hirdessen a
VILÁG-ban**

SPORTVILÁG

CAC—Industria Sârmei 0:0
C-ligadöntő 500 néző Biró:
Ghita Ghiurgiu

I OSZT. BAJNOKI

Napoca—Reuniunia 5:1 3:1

IFJUSÁGI

Echo—CFR 4:1 0:1

Barátságos mérkőzések:

Cluj. U - UEC 5:2 0:2

Bistrița. Victoria-Bistrița 3:0

**Junius 2-án
Hungária-U
Junius 5-én
Hungária-Victoria**

Selejtező mérk.

BRAILA:

Unirea Tricolor — Tricolor
Ploiest 1:1 0:1

LUGOJ:

UDR—Jiul 4:1 3:1

A CAO—ACFR clujra ki-
tűzött selejtező mérkőzés elma-
radt, mert Dávid és Kovács a
világbajnokságra utaztak.

Vegyes mérkőzések

BUCUREȘTI:

Preston North End—Venus
2:0 1:0

Bélfürdő

(subaquales Darmbad)

modell

KARLSBAD

a PARK

Szanatórium-ban

TIMISOARA. Ripensia Elec-
trica 4:0 1:0, barátságos.

Marseill 6:1 3:1

V. B.

Szombaton kezdődik Páris-
ban a labdarugó VB mérkő-
zések. Szombaton Németország
játsszik Svájc ellen, míg vasár-
nap hat mérkőzésre kerül sor.

Románia Toulousba játszik
Cuba ellen a következő össze-
állításban: Pavlovics, Bürger
Felecan, Vintila, Rasinaru, Raf-
finszky—Bindea, Kovács, Ba-
rátky, Bodola, Dobay.

Ezzel a kitűnő összeállítá-
sal a román csapatnak min-
den esélye megvan a tovább-
jutásra.

TENISZ

Németország - Magyarország
21. DC

Apró Sporthirek

Német portyára megy Ro-
mánia futballválogatottja a vi-
lágbajnokság lezajlása után.

Csik Berlinből visszatért
Budapestre.

KÜLFÖLD

BRÜSSZEL. Beerschot AC
— Wolverhampton Wanderers
3:1 1:1 Az angol csapat Brüssz-
szelben sem tudott győzni.

Brüsszel. Belgium - Jngoszlá-
via 2:2 1:1, barátságos.

GENF. Serzette—Olimpique

Cluj, Str. Regina Maria No. 46

KERESZTES

Pedicur szalonban bevezettem a fogyó
és gyögmasszázást garancia mellett szoid árak-
kal. CLUJ, Str. I. Duca 3. (Select mozi udvarán)

REGAL Nagykávéház és Bár

szenzációs juniusi műsorai

Az urközönség már
este 9 órától a kitűnő Nátyi Rudi jazz zenéjére
táncol.

Női ruhák szakszerű vegytisztítása minta utáni festése a legszebb az UNIO-nál Tel.: 3659